

rige traktatmæssige forpligtelser.

b. Medens Domstolen ikke er kompetent til at erklære en national lov eller administrativ regel for ugyldig, har den beføjelse til at annullere Rådets og Kommissionens bindende retsakter, jfr. EØF-traktatens art. 173 og 174. En sådan sag kan indbringes for Domstolen af medlemsstaterne, af Rådet eller af Kommissionen. Også private personer og virksomheder kan indbringe spørgsmålet om lovligheden af en bindende retsakt, som retter sig til dem, eller som berører dem umiddelbart og individuelt. Hvis Domstolen finder den pågældende fællesskabsregel ulovlig, erklærer den reglen for ugyldig. Også spørgsmål om lovligheden af Rådets eller Kommissionens undladelse af at handle kan indbringes for Domstolen, jfr. traktatens art. 175. Disse beføjelser for Domstolen har naturligvis ingen direkte betydning for spørgsmålet om opfyldelsen af Danmarks forpligtelser over for Fællesskaberne.

c. Ved siden af de foran nævnte beføjelser til at afgøre konkrete tvister vedrørende medlemsstaternes og fællesskabsinstitutionernes manglende overholdelse af traktatens bestemmelser, har Domstolen i medfør af art. 177 en vigtig kompetence til at afgøre spørgsmål om fortolkningen af traktaten og om gyldigheden og fortolkningen af retsakter fra Fællesskabets institutioner, der rejses ved medlemsstaternes nationale domstole, fordi besvarelsen heraf er en forudsætning for afgørelsen af en anlagt retssag (»præjudicielle spørgsmål«).

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet. Er der tale om en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale regler ikke kan appelleres, skal den indbringe spørgsmålet for Domstolen.

Et eksempel fra Domstolens praksis vil illustrere art. 177's anvendelse.

Et belgisk bryggeri havde for en belgisk domstol anlagt sag mod to kroejere med påstand om erstatning m.v. i anledning af et kontraktbrud. Kroejerne havde modtaget lån fra bryggeriet og havde til gengæld forpligtet sig til i en årrække kun at forhandle bryggeriets øl m.v. Sådanne aftaler var meget almindelige i Belgien. Kroejerne erkend-

te at have forhandlet øl fra andre bryggerier i strid med aftalen. De påstod imidlertid, at aftalerne var ugyldige, da de omfattedes af bestemmelsen i fællesmarkedstraktatens art. 85, der forbyder konkurrencebegrænsende aftaler, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater.

Den belgiske domstol måtte herefter tage stilling til, om aftalerne var omfattet af forbudet i art. 85. Det var her af afgørende betydning, om aftalerne påvirkede handelen mellem medlemslande. Besvarelsen måtte bero på en fortolkning af art. 85. Den belgiske domstol stillede derfor under henvisning til art. 177 fællesdomstolen det spørgsmål, om der ved afgørelsen skulle lægges vægt på, at der samtidig fandtes talrige ensartede aftaler, som et lille antal bryggerier havde påtvunget et meget stort antal kroejere, eller om det alene skulle undersøges, hvorledes aftalerne enkeltvis påvirkede markedet.

Domstolen besvarede i sin afgørelse spørgsmålet således:

»Aftaler, hvorved en virksomhed forpligter sig til udelukkende at dække sit forbrug hos en anden virksomhed, er ikke allerede af denne grund uforenelige med Fællesmarkedet som angivet i traktatens art. 85, stk. 1. Men de kan være omfattet af bestemmelsen, dersom de enkeltvis eller sammen med andre under hensyntagen til samtlige foreliggende objektive retlige eller faktiske forhold er egnede til i den økonomiske og retlige sammenhæng, hvori de er kommet i stand, at påvirke handelen mellem medlemsstaterne i ugunstig retning, og har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen.« (Sag nr. 23/67 Brasserie de Hâecht mod Wilken-Janssen, Fællesskabernes domssamling bind VII, side 526 ff.)

Det var herefter den belgiske domstols opgave at anvende denne fortolkning af art. 85 på den foreliggende sag.

Begrundelsen for art. 177 er ønsket om at sikre en ensartet anvendelse af fællesskabsreglerne i alle medlemsstaterne. I overensstemmelse hermed må den nationale domstol være bundet af fællesskabsdomstolens afgørelse. Men denne afgørelse vedrører kun det forelagte spørgsmål vedrørende *fællesskabsreglen*. Det er den nationale domstol, der er enekompetent til at afgøre den foreliggende *retssag*.